

A HTMT HÍREI**Megjelent a 2024-es Domus intézmény működési, valamint intézményi kiadvány támogatási pályázati felhívás**

Az Akadémia Domus programja támogatni kívánja a magyar tudományosság intézményesülését a szomszédos országokban, és segíteni kívánja a magyar közösségek szempontjából fontos magyar tudományos műhelyek fejlődését, illetve kiadványok megjelentetését. [...] A pályázatot 2024. március 26-ig kell benyújtani...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Összefoglaló: Kalandozások az elektroforézis birodalmában – Vigh Gyula külső tag székfoglaló előadása

Vigh Gyula külső tag 2023. szeptember 12-én megtartotta akadémiai székfoglalóját. Az előadásról szóló, képgalériával és videóval bővített összefoglaló. [...] Vigh Gyula A műszaki tudományok doktora. A Texas A&M University első Gradipore professzora, professor emeritus. Szakterülete az analitikai kémia, azon belül az elválasztás tudomány. Modellt dolgozott ki a pH szerepének figyelembevételére elektroforetikus elválasztásoknál. [...] Előadásában négy olyan területről beszélt, amelyen valamilyen kezdetben megmagyarázhatatlannak tűnő megfigyelés lényeges elméleti és metodikai előrelépéshez vezetett...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

>

Konferencia: Társadalomtudományi Seregszemle

Társadalomtudományi Seregszemle címmel, 2024. február 23-án kerül sor a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kara és az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottságának Szociológiai és demográfiai szakbizottság által szervezett konferenciára. A négy panelt felvonultató eseményre a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának C007-es teremében kerül sor. [...] Az eseményen kerekasztal-beszélgetésre: A társadalomtudományi kutatások közpolitikai hasznosulásáról címmel, valamint Bakó Rozália-Klára, Nistor Laura (szerk.): Kötődések. Helyi közösségek egy globalizálódó világban című kötet bemutatójára is sor kerül...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY**Megtalálták Kolozsvár északi városfalának egy részletét**

Lépten-nyomon bukkannak elő a belvárosban zajló felújítások során a középkori és újkori Kolozsvár épületeinek, építményeinek maradványai, amelyek kiváló adalékokat szolgáltatnak a város építéstörténetének régészeti dokumentációjához. Ezúttal az egykori Tyúkpiac, később Cselédpiac, mai nevén Caragiale parkban végzett felújítási munkálatok során az északi városfal egy részlete került napvilágra a Műszaki Egyetem szomszédságában – tájékoztatta a Szabadságot a régészeti felügyeletet vezető George Cupcea régész, az Erdélyi Nemzeti Történelmi Múzeum (MNIT) munkatársa...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Lassan összeomlik Solymos vára, a hatóságok pedig csak egymásra mutogatnak

Az amúgy is rendkívül leromlott állapotban levő solymosvári várrom újabb fala omlott le. Igazi kampány ízű adok-kapok alakult ki. [...] Solymos vára Lippa közelében található, a Maros jobb partján, a partiumi térség egyik legjelentősebb középkori erődítménye...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Korszerű és vonzó könyvtárak várják a szilágyságiakat

Három szilágysági könyvtárat újítanak fel és alakítanak át digitális készségek fejlesztését elősegítő csomópontokká, azaz HUB-okká, valamint további harmincat modern eszközökkel: laptopokkal, PC-kkel, táblagépekkel, színes és 3D nyomtatóval, e-könyvekkel, video projektorral, vetítőléccel, TV-vel és routerrel látnak el. [...] A programba csaknem 2500 vidéki könyvtáros is bekapcsolódik, akik a digitális kompetenciák fejlesztése érdekében kurzusokon vesznek részt. A projekt célja javítani és megkönnyíteni a közösségi oktatáshoz, kultúrához és képzéshez való hozzáférést...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: A királyi művészet szolgálatában. A kolozsvári Unió páholy dokumentumaiból (1886–1936)

Napjainkban kevés olyan művelődéstörténelmi, irodalmi, filozófiai és szociológiai módszerekkel vizsgált fogalom létezik, mint a szabadkőműveseké. [...] Megértés hiányában sokakban – vélt vagy valós hatalmuk miatt – akár gyanakvást is szülhettek, sőt idővel akár főbiássá duzzadó félelmet is gerjeszthettek. A szabadkőműveség eszmeiségének hatása alól Erdély sem vonhatta ki magát. Az

első brassói és szebeni páholyok már a 18. században megalakultak. Kolozsváron erre a következő századig várni kellett. [...] A felesleges viták elkerülése érdekében: „Könyvem nem védő és nem támadó irat a szabadkőművesség mellett vagy ellen, csupán tényszerű adatok gyűjteménye...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Vitaest: Barót-e az andreanumi Boralt?

Sokan érdeklődtek Baróton a Demeter Zoltán szervezte Tortoma Önképzőkör keddi rendezvénye iránt, melyen nem lényegtelenebb kérdés került terítékre, mint az, hogy vajon Barótról van-e szó valójában II. András (más alakváltozatban Endre, uralkodott 1205 és 1235 között) magyar király 1224-ben kiadott kiváltságlevelében, az Andreanumban. [...] Demeter László, Benkő Levente, Demeter János, Fehér János és Benedek-Huszár János – nem jutottak egyetértésre Barót első írásos említését illetően. Pedig fontos lenne a település számára ez a kérdés, hiszen ha Barótról lenne szó a kiváltságlevelben, akkor bizony idén Székelyföld egyik legrégebbi településeként, első írásos említésének 800. évfordulóját ünnepelhetné a város...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Serdült Benke Éva, háromszéki születésű író

A Pakson élő író öt könyvvel és sok publikációval szolgálta a magyar múlt művészeti-történelmi emlékezetének ébrentartását, és sokat tett Erdély történelmének a megismertetéséért. [...] Olvastuk Jánó Mihály művészettörténész Barabás Miklós két háromszéki portréja című írását a Háromszékben és Évához fordulok, mert tanulmányokat írt a „nemzet festőjéről”, illetve más Barabásokról is. Milyen emlékek fűzik a festődinasztiához? [...] Az egyik tanulmányában Ön írt Barabás Miklós lányairól is...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszégetés: Boross Martin, a „Erdély csodáiról” című áldokumentarista előadásról rendezője

Mi történik, ha egy román-magyar vegyes színi társulat „Erdély csodáiról” tervez előadást bemutatni Kolozsváron, és közben népszavazást írnak ki Székelyföld autonómiájáról? Boross Martint kérdeztük az áldokumentarista előadásról, amit erdélyi román és magyar független társulatokkal közösen készített. A három nyelvű, angolul, románul és magyarul feliratozott előadás humorral és formai bravúrral kutatja, hogy lehetséges-e a közösségi élet egy olyan társadalomban, amely transzgenerációs traumákkal és feszültségekkel teli, illetve párhuzamos világok alkotják. [...] Ön budapesti alkotóként kívülről lát – Kihívás volt... [...] Miért vetették végül el a vegyesházasság témáját? Megtetszett nekünk a mockumentary, az áldokumentarista forma...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Kritika: Lóháton, kerékpárral, sőt futva is előzhető a székely gyors

A romániai vasúti forgalomról készített átfogó elemzésben két székelyföldi vonatjáratot említenek a leglassúbbak között. Egyik a Székelyudvarhely és Segesvár, a másik a Sepsiszentgyörgy és Bereck között közlekedő személyvonat. Ez utóbbi székely gőzös, illetve székely gyors néven is szerepel a közbeszédben, természetesen ironikus töltettel. [...] Az átlagsebesség ritkán éri el vagy lépi túl a 20 kilométert óránként, és bátran kijelenthető, hogy az Osztrák–Magyar Monarchia idején, a 19. század végén volt jellemző az ilyesfajta araszoltság. [...] Brassó–Bodza forduló vonal, 1923 őszén kezdtek hozzá. A „nagy egyesülés” eufóriájában ez lett volna hivatott összekötni Erdélyt a Regáttal, holott – miután Brassó és Predeal között már 1879 óta létezett vasúti összeköttetés...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: Mennyi a magas egyházadó?

Számtalan kérdés merült föl bennünk az egyházközségek működésével kapcsolatosan. Ebben a cikkben annak próbáltunk utánajárni, hogy az „egyházadó” mennyire magas az egyes településeken. Mi az, amit elfogadhatónak, és mi az, amit túlzottnak találnak a hívek, illetve mi az, ami alatt az egyház úgy gondolja, hogy nem tud működni. [...] Az Erdélyi Református Egyházkerület tájékoztatásukban azt írták, ők évek óta a befizető személy éves jövedelmének az 1 százalékát javasolják egyházfenntartói járulékként. A nem kimutatható jövedelemmel rendelkezők esetében ezt egy minimális fix összegben konkretizálták, ami a 2024-es évben 175 lej egyházkerületi szinten...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Véget vetett az érmihályfalvi egyházi botránynak a KREK új vezetősége

Február 20-ára közgyűlést hívott össze a KREK, melyen megjelentek a „generális vizitációban” részt vállaló egyházi tisztségviselők. A gyűlést megelőző istentiszteleten – bűnbánati hét van ugyanis a reformátusoknál – Bogdán Szabolcs püspök hirdetett ígét. A botrány kitörése óta egyébként nem a helyi papok, hanem beszolgáló környékbeli lelkészek tartják az istentiszteleteket Mihályfalván. A közgyűlésre eléggé sokan elmentek, közel 200-an lehettek a templomban. [...] Dénes István Lukács egyházkerületi főjegyző, püspök helyettes elmondta a két lelkész lemondott az Érmihályfalván betöltött állásáról, a KREK vezetősége pedig elfogadta ezt. Lemondott a presbitérium is, és átadta az egyházközség vezetését az egyházmegyei tanácsnak. [...] Salánki Lóránt gazdasági előadó tanácsos az egyházközség pénzügyi, vagyoni átvilágításának eredményéről számolt be: [...] „Visszaélésre utaló jelet nem találtunk...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Nem hagyják kárba veszni a Szent László-legendát ábrázoló falfestményeket

Háromszéken két, Szent László-freskókat tartalmazó templom teljes felújításra nyertek pénzt az Országos Helyreállítási Program keretéből. [...] A szacsvai és bibarcfalvi református templomok felújítását európai uniós erőforrásokból lehet elvégezni, valamint az említett két istenháza mellett a kökösi és kilyéni unitárius templom, a gelencei Szent Imre-templom, illetve a besenyői és gidófalvi református templomok is szakmai és anyagi támogatást nyertek népszerűsítésükre, reklámanyagok, -filmek készíttetésére...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Magyarok Ausztriában: Új rekord

Február elején tette közzé friss népességadatait a Statistik Austria, mely szerint január elsején 107.347 magyar állampolgár élt Ausztriában. Létszámuk egy év alatt közel 8%-kal emelkedett. [...] Gyarapszik a magyarból honosított osztrákok köre is, a honosítások éves száma 2012 óta megötszöröződött. Mivel Ausztria fő szabályként nem fogadja el a kettős honosságot, az újdonsült osztrákoknak le kell mondaniuk magyar állampolgárságukról. [...] A népességadatok a jogilag elismert ausztriai magyar népcsoportról nem közölnek érdemi információt...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Mesterséges intelligencia a gimnáziumban

Liszt Ferenc Gimnázium Felsőpulyán nemrégiben csatlakozott az oktatási minisztérium kísérleti projektjéhez. A program keretében tanárok és diákok megtanulják például a ChatGPT és más hasonló, mesterséges intelligenciára épülő eszközök kezelését. A cél az, hogy felkészítsék a következő generációt egy olyan világra, amelyet ez az új technológia jellemez – adta hírül a gimnázium...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Magyar professzort avat a bécsi Musikuni

Magyar professzorral bővül márciustól a bécsi Zeneakadémia egyházzenei intézetének stábjá. Szabó Balázs a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémia mellett többek közt Németországban és Hollandiában is végzett zenei tanulmányokat. A bécsi zenei mdw egyetemhez azonban sem hallgatóként, sem oktatóként nem kötődött. [...] A bécsi Zeneakadémia egy hosszú, több körös folyamat során választotta ki a legmegfelelőbb embert a professzori állásra. [...] Új pozíciójában Szabó Balázs a világhírű zenetudós és karmester, Martin Haselböck utóda lesz, aki nyugdíjba vonul. Részt vesz majd orgonaművészek és egyházzeneészek tanításában és a pedagógusi képzésben is...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Új külsővel kezdi 45. évét a Bécsi Napló

Az Ausztriai Magyar Szervezetek Központi Szövetségének folyóirata kisebb formátumban, nagyobb betűkkel szedve került januárban az olvasók elé. A szerkesztőség a jobb olvashatóságot tartotta szem előtt, a színvonalas tartalom viszont nem változtattak. [...] Másfajta papírt is választottunk, ami „újságosabb”, könnyebben hajtogatható, vékonyabb” – sorolta a külső változásokat Deák Ernő, a Bécsi Napló főszerkesztője, az MTA MTK EB tagja. Az idei első lapszámban is számos kisebbségi témát dolgoz fel a szerkesztőség. Szó esik a romániai magyar autonómia ügyének újabb fejleményeiről és a kárpátaljai magyarok helyzetéről. [...] Kocsis Károly tanulmányának első részében a magyar diaszpóra 1849 előtti korszakát valamint az 1849-2022 közötti, közel két évszázad turbulenciáit, kitelepülési hullámait veszi sorra...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Áttörés a szlovén–magyar egyezmény megvalósításában?

A Szlovén Országgyűlés Nemzetiségi Bizottsága február 15-i ülésén megvitatta a 2022-ben létrejött Muravidék–Rávidék gazdaságfejlesztési alap beindításának kérdéskörét és támogatta a projektek minél előbbi megvalósítását. [...] A Nemzetiségi Bizottság tagjai, leginkább az ellenzéki képviselők a vitában felrötták, hogy az egyezmény megvalósítása túl sokáig húzódik, s az állam nem tette meg időben a szükséges lépések, továbbá az idénre betervezett összeg nem közelíti meg az 5 millió eurót...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Lezajlott a Petőfi Tanulmányi Verseny iskolai fordulója

Február 15-én került sor a 2023/24-es tanév szlovéniai magyar nyelvi tanulmányi versenyének iskolai fordulóra az általános és középiskolai korosztály számára. A Petőfi Sándor Tanulmányi Versenyen idén a muravidéki általános iskolákból összesen 193

gyermek vett részt, [...] valamint 14 középiskolás diák versenyzett. [...] Az országos döntőre 2024. március 22-én kerül sor...”
Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: A Muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtár magyar nemzetiségi programjáról

A muravidéki magyar közösséget két könyvtár látja el irodalmi, zenei és művészeti anyagok kölcsönzésével és őrzésével, és pedig a Lendvai Könyvtár, valamint a Muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtár. Mindkét intézmény az olvasási kultúra emeléséért is felelős. Ennek érdekében külön tartalmi programot valósítanak meg a nemzetiségi közösséghez tartozók számára. [...] A falvakra kihelyezett négy fiókkönyvtárat is a muraszombati könyvtár működteti. Ezen kívül kéthetente a bibliobusz is körbejárja a nemzetiségileg vegyesen lakott településeket. [...] A muraszombati könyvtárban Kardoš Lucija magyar szakos könyvtárossal beszélgettünk a nemzetiségi program megvalósításáról, illetve a magyar nyelven nyújtott szolgáltatásokról...” Forrás: Rtvsló.si: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: A szlovén identitás ország nélkül is fennmaradt ezer évig

Az év több napján is dicsérjük a szlovén reformereket, nem ok nélkül, hisz ők voltak letéteményesei annak, hogy a szlovén nép az írásbeliség által megőrizte nyelvét, identitását, népszokásait. Évszázadokon át saját ország nélkül osztrák, jugoszláv vagy német jellegű államalakulatokban élve a szlovénok valahogy meg tudtak maradni. [...] A Muravidéki Magyar Rádió Fordulópontok című műsorában Szabó Márk és Kósa Ferenc beszél arról, hogy intézményrendszer híján személyi szinten alkottak nagyot a szlovén reformerek, és őrizték meg a nemzetet...” Forrás: Rtvsló.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: Ismerjék meg a Muravidéki Magyar Ifjúsági Szervezetet és a Dobronaki Ifjak Szervezetét

Aktuális című műsorunk vendége három fiatal hölgy és egy fiatalember, akik szívükön viselik a muravidéki magyar ifjúság sorsát. Tevékenységeikkel elsősorban a fiatalok összefogását kívánják elősegíteni, másodsorban pedig olyan programokat készíteni számukra, amelyek tartalmas időtöltést nyújthatnak az említett korosztálynak. Teszik mindezt egyesületi formában, a Muravidéki Magyar Ifjúsági Szervezet, valamint a Dobronaki Ifjak Szervezete égisze alatt...” Forrás: Rtvsló.si: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: A vöröslámpás ház című darabjáról

A Turay Ida Színház Hunyadi Sándor A vöröslámpás ház című novelláját alkalmazta színpadra. A pajzánságot sugárzó, kultúrtörténeti ritkaság, az egykori polgári világ lámpaoltás utáni virágzó életet mutatja be... A darabot Lendván is bemutatták Szőke Laurával és Janza Katával a főszerepben...” Forrás: Rtvsló.si: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Videó: Alapításának 20. évfordulójáról emlékezett meg a Selye János Egyetem

Szlovákia egyetlen teljes szervezettségű, magyar nyelven oktató felsőoktatási intézménye, a 2004. január elsején induló Selye János Egyetem a jubileumi évforduló kapcsán február 21-én emlékkonferenciát szervezett, melyen számos hazai és magyarországi közéleti személyiség tiszteletét tette. [...] Az egyetem a szlovákiai magyarság egyik legfontosabb és megtartó intézményévé nőtte ki magát az elmúlt 20 évben – fogalmazott Juhász György rektor köszöntőjében, Az emlékkonferencia további részében az egyetem alapításáról és a kezdetekről az eddigi két emeritus rektor, Albert Sándor és Tóth János emlékeztek meg – akik valamennyien az MTA külső köztestületének tagjai...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Fókuszban az ifjúságszociológia Martoson

Február 16-a és 18-a között az Impulzus és a TéKa társulások jóvoltából Ifjúságszociológiai műhelyprogram szlovákiai magyar fiatalok számára címmel szakmai képzésre került sor a Martosi Rendezvényliget és Népfőiskola főépületében. A rendezvény szervezőinek fő célja az volt, hogy a megjelent fiatalok tudományos ismereteit bővítsék a szociológia terén. Bajcsi Ildikó, az Impulzus és a TéKa elnöke, az MTA külső köztestületének tagja köszöntötte a megjelenteket, [...] majd Bencze Dáviddal bemutatta [...] a felvidéki egyetemistákra fókuszáló 2020-es EduUni vizsgálatot, illetve a szlovákiai magyar fiatal nemzedékek történetét ismertették. [...] Vasárnap Papp Z. Attila szociológus-professzor, a HUN-REN TK Kisebbségkutató Intézet igazgatójának koordinálásával aktív műhelymunka vette kezdetét...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Magyar nyelvű távutas képzést indít a Losonci Pedagógiai Szakközépiskola

A 154 éves Losonci Pedagógiai Szakközépiskola az egyik magyar nyelvű pedagógiai képzést biztosító, államilag fenntartott középfokú intézmény. A 2024/2025-ös tanévben egy újabb lehetőség nyílik a pedagógia iránt érdeklődőknek. Az iskola érettségi

vizsgával végződő, magyar nyelvű távutas képzést indít óvodapedagógia és nevelőképzés tanulmányi szakokon. A tanulmányi idő két év lesz...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Selyés gimnazisták nyerték a Curie Környezetvédelmi Emlékversenyt

A Curie Környezetvédelmi Emlékversenynek a versenykiírás szerint célja, hogy a versenyzők irányítottan figyeljék, ismerjék meg környezetüket, s váljanak környezettudatosakká. A versenyre háromfős csapatok nevezhettek be, és a területi döntőt három levelező forduló előzte meg. [...] A területi döntőre 2024. február 19-én került sor a komáromi Selye János Egyetem Tanárképző Karának Biológia Tanszékén, ahol az Aggteleki Nemzeti Park, illetve a közlekedés és környezetvédelem témájában várt a csapatokra egy kitöltendő feladatsor, továbbá különböző kémiai anyagok voltak kikészítve számukra lombikokban...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Hogyan lett a Komárom–Pozsony járat az ország egyik legelhanyagoltabb összeköttetése?

A Csallóköz közlekedési ütőere is lehetne, mégis nagyon alulértékelt a 131-es vasútvonal, mely Pozsonyt köti össze Komárommal. Mostoha a sorsa, s nehezen érthető, hogy létezésének csaknem százharminc éve alatt miért nem aknázták ki senki komolyabban a benne rejlő potenciált. A Csallóközt két, nemzetközi jelentőségű vasútvonal is közrefogja. Északról a Budapest–Érsekújvár–Pozsony–Marchegg vonal, mely a történelmi Magyarország legfontosabb vonala volt Délről pedig a Budapest–Hegyeshalom vasútvonal, mely az európai transzkontinentális nemzetközi közlekedési folyosó része. [...] Amint az Szabó Eszternek a vonal történetével foglalkozó, a Fórum Társadalomtudományi Szemlében 2004-ben megjelent tanulmánya is kiemeli, a csallóközi vasút megépítése csak a jogszabályi könnyítésekkel [...] volt lehetséges...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Alt Ernő előtt tisztelgő előadás a lévai várban

A munkásságát felölelő, s a Barsi Múzeumban látható időszaki tárlathoz igazítva beszélgetés keretében idézték fel Alt Ernő emlékét a lévai várban. A Lévai Szépművészeti Egyesület rendezvényeként Alt Ernő családtagjainak jelenlétében és szereplésével mutatták be a gazdag életpályát...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Oros László, helytörténész

Életének 73. évében elhunyt Oros László helytörténész, a felvidéki magyar írásbeliség dokumentumainak és az 1918 óta az egykori Csehszlovákiában, majd az önálló Szlovákiában megjelent magyar nyelvű könyvek, folyóiratok gyűjtője, a Bibliotheca Pro Patria magángyűjtemény alapítója. [...] Nemcsak felvidéki magyar, hanem magyarországi, valamint cseh és szlovák írókkal is folyamatosan levelezett, ezek is a gyűjteményének becses darabjai. Számos helytörténeti kiadvány is fűződik a nevéhez...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Komáromi Jókai Színház és a Paraméter közös videópodcast-sorozata

A Komáromi Jókai Színház és a Paraméter közös videópodcast-sorozatának vendége a színház egyik fiatal, ám annál sokoldalúbb művésze, Hostomský Fanni, vagyis Aszpikpatkány. [...] Pálinkás Andrásy Zsuzsanna korrepetitor a színház egyik fontos háttérszakmájáról beszél videónkban. [...] A JÓKAI PODCAST összes epizódja itt található...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)
[teljes cikk 2 >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

A tartományi kormány 20 ezer dinárral támogatja az anyanyelvükön tanuló kiemelkedő hallgatókat

Zoran Milošević tartományi felsőoktatási és tudományos kutatásért felelős titkár az anyanyelv nemzetközi napja alkalmából fogadta az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának azon első évfolyamos, anyanyelvükön tanuló hallgatóit, akik a 2023/24-ben a tartományi kormány ösztöndíjasai. [...] Az új programunkkal a fiatal egyetemistákba fektettünk be, mert ők azok, akik továbbéltetik nyelvüket és kultúrájukat, különösen fontos ez a kisebbségek esetében – mondta Milošević, aki kiemelte, az anyanyelv a második legnagyobb értékünk, maga az élet után. [...] A tartományi kormány elsőéves ösztöndíjasai havi 20 ezer dinár támogatásban részesülnek...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem diplomaosztója Zentán

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, azaz a MATE 1996 óta működteti a Zentai Konzultációs Központot, ahol agrár szakokon alap- és mesterképzésen vehetnek részt a vajdasági hallgatók. Az egyetem két alapképzésének hallgatói, összesen 16-an vehették át diplomáikat mezőgazdasági mérnöki és kertész-mérnöki szakon...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Megjelent a jövő tanévre vonatkozó, kisebbségi nyelvű tankönyvek katalógusa

Az Oktatási Minisztérium honlapján megjelent a 2024/25-ös tanévre vonatkozó, a kisebbségi tannyelvű oktatásban alkalmazható tankönyvek katalógusa, a hírt Vicsek Annamária, a Vajdasági Magyar Szövetség oktatáspolitikával foglalkozó szakpolitikusa. A katalógusban 181 magyar tankönyv van. [...] amely elérhető ezen a linken...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Zentán is bemutatták Gallusz László kötetét

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet oszlopcarnokában szerda este mutatták be Gallusz László Elnémult méhzhongás – Tamaskó József életútja című kötetét. A könyvbemutatót a VMMI és a Vajdasági Agrár-egyesületek Szövetsége szervezte. A szerzővel Ternovác István újságíró beszélgetett. [...] A megjelenteket Kormányos Katona Gyöngyi, a VMMI igazgatója köszöntötte, és kiemelte, hogy Gallusz László kötetét Tamaskó József meghatározó személyét és kiemelkedő munkáját öleli fel. Hozzátette, hogy a szerző méltó emléket állított a vajdasági magyar méhészek, néptáncosok és népzeneészek egyik apostolának, munkájáért pedig köszönettel tartozunk...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Drávaszögi glosszárrium – Elfelejtett és kiveszöben lévő tájszavak szótára

A tájszavak felettébb egyediek, szűkebb közösségekben használatosak, nem egy esetben a történelmi emlékezet szerves részei – olvasom Lábadi Károly, az MTA külső köztestületi tagjának és Lábadiné Kedves Klára Drávaszögi glosszárrium – Elfelejtett és kiveszöben lévő tájszavak szótára című legújabb, 2022-ben megjelent kötetének borítóján. A Drávaszög népe évszázadok óta két folyam, a Duna és a Dráva által körülölelt területen, tíz Árpád-kori településen él. Elzártáguk miatt sok nyelvi archaizmust, kifejezést, a köznyelvtől eltérő szóalakat öriztek meg. A kötetben ma már többnyire elfelejtett, az eltűnt paraszti életvitel [...] régies tájszavait gyűjtötték egybe a szerkesztök...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

A kormány pontosította a kisebbségi nyelvek használatának körét

Ukrajna kormánya február 9-i ülésén elfogadta a nemzeti kisebbségek nyelvhasználatának módszertanát az Európai Bizottság által az EU-tagságról szóló tárgyalások megkezdéséhez vezető úton megfogalmazott ajánlások keretében. A módszertan – derül ki a tájékoztatásból – egységes feltételeket és eljárásokat állapít meg a nemzeti kisebbségek nyelveinek használatára azokon a településeken, ahol hagyományosan élnek, vagy ahol a nemzeti kisebbségek a lakosság több mint 15%-át teszik ki. A dokumentum szabályozza, hogy a társadalmi élet mely területein használhatók az államnyelv mellett a nemzeti kisebbségek nyelvei...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

A nemzeti kisebbségek ügyével foglalkozó csoportot hoznak létre Kárpátalján

Kárpátalján a nemzeti kisebbségek számára egy olyan csoportot hoznak létre, melynek célja, hogy összefogja az állami hatóságok és a térség nemzetiségi közösségeinek képviselőinek erőfeszítéseit jogaik tiszteletben tartása és a sürgető problémák megoldása érdekében – olvasható a Kárpátaljai Megyei Katonai Közigazgatás Facebook-oldalán. Megjegyzik, a csoport az Európai Tanács egyik, Ukrajna nemzeti kisebbségeivel kapcsolatos projektje keretében jön létre. A bizottság tagjait a megyei közigazgatás szakemberei és a régióban élő nemzeti kisebbségek képviselői alkotják majd...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Értékes vagy! Felvilágosító program iskolásoknak

A Kárpátaljai Magyar Mentálhigiénés Társaság (KMMT) elsődleges célja, hogy terjessze, népszerűsítse a mentálhigiénés szemléletet Kárpátalja-szerte, mentálhigiénés Tanácsadó Központot működtet, ahol pszichológus, mentálhigiénés szakember áll a rászorulóknak rendelkezésére. [...] Megannyi program mellett az elmúlt két évben egy igen kényes téma kapcsán látogattak el Kárpátalja iskoláiba. Most épp a harmadik turnus zajlik. Az eseményt Gál Natália, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház színművésze, a KMMT kulturális programokért felelős alelnöke és Berghauer-Olasz Emöke, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai

Magyar Főiskola docense, az MTA külső köztestületének tagja, pszichológus, a KMMT elnöke vezeti. Miről szól a program? – kérdeztük Gál Natáliát. [...] A kutatások szerint sokkal eredményesebb a konfliktus-megelőzés...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Kárpátaljai magyar geográfus: „80-90 ezren maradhattunk”

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán is oktató szakember társszerzésével nemrég jelent meg reprezentatív kutatás a kárpátaljai magyarság vallási megoszlásáról; a 2017-es állapotokat tükröző adatsor annak a felmérésnek a része, amely a magyar állam támogatásával bontotta le budapesti vezetők 150-200 ezer magyarról szóló mítoszait. [...] Becsléseink szerint 80-90 ezer magyar él jelenleg Kárpátalján – hangzott el az interjúban...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Felhívás – XVIII. Kárpátaljai Tudományos Diákköri Konferencia

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola [...] meghirdeti a XVIII. Kárpátaljai Tudományos Diákköri Konferenciát (XVIII. KTDK), amely minden év tavaszán az Ukrán Tudomány Napja alkalmából kerül megrendezésre. A konferencia időpontja és helyszíne: 2024. május 17., II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász. A konferenciára a Kárpát-medence minden felsőoktatási intézményének osztatlan, alap- és mesterképzésben részt vevő hallgatója nevezhet pályamunkát. A nevezési lapot 2024. március 9., 09.00 óráig lehet benyújtani...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)